

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут архітектури, будівництва та енергетики

Кафедра архітектури та містобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ

/ Директор інституту

архітектури, будівництва та енергетики

 Мазур М.П.

«08» 02 2019 р.

ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ БУДІВЕЛЬ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

19 Архітектура та будівництво

(шифр і назва)

спеціальність

191 Архітектура та містобудування

(шифр і назва)

спеціалізація*

_____ (назва)

вид дисципліни

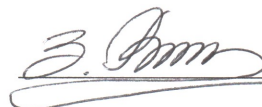
вибіркова

обов'язкова /вибіркова

Робоча програма дисципліни «Інженерне обладнання будівель» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавр** за спеціальністю «191 Архітектура та містобудування».

Розробник:

викл. кафедри архітектури
та містобудування

 Обиночна З. В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури та містобудування

Протокол від «07» 02 2019 року № 8.

Завідувач кафедри архітектури та містобудування _____ Лукомська З. В.

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри архітектури та містобудування _____ Лукомська З. В.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Інженерне обладнання будівель» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Семестр 8		Семестр _____	
			Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4		4			
Кількість модулів	1		1			
Загальний обсяг часу, год	120		120			
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	48		48			
лекційні заняття	32		32			
семінарські заняття	-		-			
практичні заняття	16		16			
лабораторні заняття	-		-			
Самостійна робота, год, у т.ч.	72		72			
виконання курсового проекту (роботи)	-		-			
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	8		8			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	32		32			
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	14		14			
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8		8			
підготовка звітів з лабораторних робіт	-		-			
підготовка до екзамену	10		10			
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: Забезпечити єдиний комплексний підхід, системність і послідовність при одержанні достатнього обсягу знань і вмінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з відповідної спеціальності. Оволодіти необхідним обсягом теоретичних і практичних знань з питань призначення, класифікації, улаштування, основних елементів, характеристик інженерного обладнання будівель, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання цих знань в галузі архітектури.

Вивчити методи підбору відповідних інженерних систем, основні напрямки науково-технічного прогресу на основі положення з охорони навколишнього середовища та правил техніки безпеки, оцінити якість монтування інженерного обладнання будівель.

Задачі: ознайомлення майбутніх архітекторів та будівельників з основними теоретичними і практичними відомостями, які необхідні для правильного усвідомлення питань раціонального вибору і проектування інженерних систем, ув'язці архітектурних рішень з розміщенням окремих видів інженерного обладнання, як в будинках так і на території міст і промислових підприємств.

В процесі вивчення даної дисципліни необхідно розглянути наукові пропозиції по вдосконаленню інженерних мереж, які забезпечують комфортні умови для функціонування та використання будівель.

Предметом дисципліни є сучасні схеми і системи водопостачання, пожежогасіння, каналізації, газопостачання, опалення, вентиляції окремих споруд, населених пунктів і промислових підприємств.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, а саме:

студенти повинні знати:

- види, призначення та сфери використання різних видів інженерного обладнання у будівлях;
- основні принципи санітарно-технічного обладнання будинків та споруд;
- системи і схеми водопостачання, каналізації, газопостачання, теплопостачання та вентиляції населених пунктів,
- житлових та промислових об'єктів;
- основні сучасні науково-технічні рішення та розробки в галузі систем автономного тепло- і газопостачання;
- способи забезпечення населених пунктів, об'єктів водою, теплом, газом;

студенти повинні вміти:

- застосовувати вимоги нормативних документів з питань проектування, будівництва та експлуатації інженерних мереж;
- виконувати інженерні розрахунки елементів інженерного обладнання будівель;
- застосовувати на практиці отримані теоретичні знання та навички.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогасіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря.	32			
ЗМ1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогасіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря	32			
Т 1.1	Призначення і класифікація систем водопостачання. Джерела, системи і схеми водопостачання. Споруди і мережі водопостачання.	2		4- 11,16	
Т 1.2	Внутрішній водопровід будівель.	2		4- 11,16	
Т 1.3	Очищення природних вод і водопідготовка.	2		4- 11,16	
Т 1.4	Пожежогасіння. Дренчерна та спринклерна протипожежна система.	2		4,5,7, 10,16	
Т 1.5	Призначення, принципові схеми каналізаційних мереж, очисні споруди, поняття про методи очистки побутових стоків, методи прокладання приймаючих і вбираючих каналізаційних мереж.	2		4,5,7,8, 9, 10,16	
Т 1.6	Системи і схеми зовнішньої каналізації та водовідведення. Внутрішні системи каналізації будівель.	2		4,5,7,8, 9, 10,16	
Т 1.7	Загальні відомості про газопостачання. Зовнішні газопроводи й спорудження	2		4,5,7, 10,13, 15,16	
Т 1.8	Внутрішні газопроводи і газове обладнання житлових і громадських будівель	2		4,5,7, 10,13, 15,16	
Т 1.9	Газопостачання міста Станіславова. Відвідування музею газу в м. Івано-Франківську.	2		-	
Т 1.10	Загальні відомості про теплопостачання. Вибір системи опалення.	2		2-5,7, 10,12, 14,16	
Т 1.11	Основне устаткування систем опалення. Опалювальні прилади.	2		2-5,7, 10,12, 14,16	
Т 1.12	Класифікація систем опалення.	2		2-5,7, 10,12, 14,16	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Т 1.13	Загальні відомості про вентиляцію будівель. Класифікація систем вентиляції.	2		2-5, 7,10, 12,16	
Т 1.14	Основне устаткування систем вентиляції.	2		2-5, 7,10, 12,16	
Т 1.15	Кондиціонування повітря. Класифікація систем кондиціонування.	2		1,3,4,5, 7,10, 12,16	
1.16	Основне устаткування систем кондиціонування. Вимоги, які пред'являються до систем вентиляції та кондиціонування повітря.	2		1,3,4,5, 7,10, 12,16	

Всього:

М1 – змістових модулів 1

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогасіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря.	16			
ЗМ1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогасіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря.	16			
П 1.1	СИСТЕМИ І СХЕМИ ВОДОПОСТАЧАННЯ. 1. Приймання води з природних джерел. 2. Поліпшення якості природної води 3. Водозабірні, водонапірні споруди та регулюючі пристрої.	2		4- 11,16	
П 1.2	ВНУТРІШНІЙ ВОДОПРОВІД БУДІВЕЛЬ. ОЧИЩЕННЯ ПРИРОДНИХ ВОД І ВОДОПІДГОТОВКА 1. Господарсько-питний водопровід. 2. Протипожежний водопровід. 3. Виробничий водопровід. 4. Гарячий водопровід. 5. Пожежогасіння	2		4- 11, 16,20	

Шифр		Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
П 1.3	СИСТЕМИ І СХЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ КАНАЛІЗАЦІЇ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ. ВНУТРІШНІ СИСТЕМИ КАНАЛІЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬ. 1. Внутрішня каналізація будівель. 2. Побутова каналізація. 3. Дощова каналізація. 4. Виробнича каналізація.	2		4,5,7,8,9,10,16	
П 1.4	ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ГАЗОПРОВОДИ Й СПОРУДЖЕННЯ 1. Газопроводи вводи. 2. Розподільчі газопроводи 3. Газопроводи високого, середнього та низького тиску	2		4,5,7,10,13,15,16	
П 1.5	ГАЗОВІ МЕРЕЖІ Й ГАЗОПРОВОДИ. ГАЗОВА АРМАТУРА 1. Підземні, надземні газопроводи 2. Терморегулятори.	2		4,5,7,10,13,15,16	
П 1.6	ОСНОВНЕ УСТАТКУВАННЯ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ. ОПАЛЮВАЛЬНІ ПРИЛАДИ. 1. Трубопроводи та арматура. 2. Терморегулятори. 3. Розширювальний бак.	2		2-5,7,10,12,14,16	
П 1.7	КЛАСИФІКАЦІЯ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ. 1. Системи водяного опалення. 2. Системи парового опалення. 3. Системи повітряного опалення. 4. Системи вогнеповітряного опалення. 5. Системи електричного опалення. 6. Системи панельно-променевого опалення.	2		2-5,7,10,12,14,16,20	
П 1.8	КЛАСИФІКАЦІЯ СИСТЕМ ВЕНТИЛЯЦІЇ. КЛАСИФІКАЦІЯ СИСТЕМ КОНДИЦІОНУВАННЯ. 1. Системи з природною і механічною вентиляцією. 2. Системи з припливною і витяжною вентиляцією. 3. Системи з місцевою і загальнообмінною вентиляцією. 4. Системи прямоточні і рециркуляційні. 5. Системи центральні і місцеві. 6. Системи кондиціонування повітря різної міри автономності. 7. Системи кондиціонування повітря з агрегованими і неагрегованими кондиціонерами.	2		1-5,7,10,12,16,20	

3.4 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогашіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря.	72		
ЗМ1	Інженерні мережі. Роль інженерних мереж в структурі міста. Водопостачання, пожежогашіння, каналізація. Газопостачання. Опалення. Вентиляція, кондиціонування повітря.	72		
Т 1.1	Основні вимоги, які пред'являються до водопровідних мереж.	12	4- 11,16	
Т 1.2	Прості, автоматичні, напівавтоматичні протипожежні системи водопостачання.	12	4- 11,16	
Т 1.3	Характеристика внутрішньої каналізації	12	4,5,7,8, 9,10,16	
Т 1.4	Захист газопроводів від корозії	12	4,5,7,10,13,15,16	
Т 1.5	Влаштування автономного опалення в будинках, що приєднані до системи централізованого тепlopостачання	12	2-5,7, 10,12, 14,16	
Т 1.6	Протипожежні вимоги до вентиляційних систем	12	1-5, 7,10, 12,16	

3.5 Розрахункова робота

Тематика та зміст курсової роботи, що виконується студентами, визначаються завданням на курсове проектування. Тематика курсового проектування сприяє формуванню у студентів компетентностей та результатів навчання, наведених у розділі 2 робочої програми.

Індивідуальні завдання студента як спеціальний розділ входять у завдання на курсову роботу.

Інші види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 4.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Белова Е.М. Центральные системы кондиционирования воздуха в зданиях. – М.: "ЕВРОКЛИМАТ", 2006 – 640 с.
2. Богословський В.Н., Щеглов В.П.. Отопление и вентиляция. – М.: Стройиздат, 1980.
3. Голубков Б.Н. Кондеционирование воздуха, отопление и вентиляция: Учебник. /Б. Н. Голубков, Б. И. Пятачков, Т. М. романова.- М.: Энергоиздат, 1982. – 232с.
4. ДБН В.2.5-22-2002. Інженерне обладнання будинків і споруд.
5. Єрьомін, В. А. Санітарно-технічні роботи / В. А. Єрьомін. – 2-евид., перероб. і доп. – К.: Будівельник, 1976. – 27с.
6. Запольський А.К. Водопостачання, водовідведення та якість води. – К.: Вища школа, 2005. – 671 с.
7. Инженерное оборудование зданий и сооружений/Под ред. Ю.А.Табунщикова-М.:Вишшая школа, 1989-238с.
8. Кравченко, В. С. Водопостачання та каналізація: навч. посіб./ В. С. Кравченко. – К.: Кондор, 2003. – 288с.
9. Ленський В.А.. Водопостачання і каналізація. – М.: Вища школа, 1969.
10. Н.Ф.Федоров, В.М.Гусев. Санітарно технічне обладнання будинків і споруд. – М.: Будівництво, 1969.
11. Орлов, В. О. Водопостачання та водовідведення : підручник / В. О. орлов, Я. А. Тугай, А. М. Орлова. – К. : Знання, 2011. – 359с. : іл.,рис. – Бібліогор. с.352-354.
12. Свистунов В.М. Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха объектов агропромышленного комплекса и жилищно-коммунального хозяйства : учеб. для вузов / В.М. Свистунов, Н.К. Пушняков. - СПб.: Политехника, 2001. - 423 с.
13. Сідак В.С. Інноваційні технології в діагностиці та експлуатації систем газопостачання: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2005. – 227 с.
14. Сканава А.Н. Отопление : учебник для студентов вузов, обучающихся по направлению «Строительство», специальности 290700 / Сканава А.Н., Махов Л.М. - М.: АСВ, 2002. - 576 с.
15. СНиП 3.05.02—88 Газопостачання.
16. Шульга М.О., Деркач І.Л., Алексахін О.О. Інженерне обладнання населених місць. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 259 с.

4.2 Додаткова література

17. Архитектура и строительные конструкции: учебник / Ю. В. Зайцев, В. Ф. Про-мыслов, Л. П. Хохлова, Л. Ф. Шубин. ред. Проmysлов В. Ф. – М.: Высшая школа, 1983. – 368 с.
18. Нормали планировочных элементов жилых и общественных зданий. - М.: Стройиздат, 1982. – 88с.
19. Рекомендации по совершенствованию архитектурного облика инженерных сооруже-ний предприятий основных отраслей промышленности. – М. : Стройиздат, 1985. – 135с.\

4.3 Література та методичне забезпечення практичних занять

20. Василишин Я. В., Обиночна З.В. Інженерне обладнання будівель і споруд: методичні вказівки для виконання практичних та розрахункових робіт з розділів «Опалення» та «Вентиляція». – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 46 с.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Дається детальна інформація про методи контролю знань студентів на лекціях, практичних та лабораторних заняттях. Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5. За даними таблиці 5 на початку семестру розробляється робочий план дисципліни.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Інженерне обладнання будівель»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модуль 1	
Модульна контрольна робота № 1 Система водопостачання, пожежогасіння, каналізації населених пунктів	40
Модульна контрольна робота № 2 Системи газопостачання, опалення, вентиляції населених пунктів	40
Розрахункова робота № 1 Розрахункові параметри зовнішнього та внутрішнього повітря	20
Усього	100

Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Схему нарахування балів при виконанні та захисті курсового проекту(роботи) наведено у відповідних методичних вказівках з курсового проектування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни